



## **IZVJEŠTAJ O RADU ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT ZA 2023. GODINU.**

Tijekom 2023. godine, Županijska udruga slijepih Split bila je aktivna na gotovo svim područjima njezinog djelovanja. Kroz brojne medijske istupe javno se govorilo o problemima i potrebama slijepih osoba. Modernizirala se i ažurirala web stranica udruge, aktivno se radilo na društvenim mrežama poput Facebooka i Instagrama. U svrhu brzog informiranja članstva bila je aktivna i popularna WhatsApp grupa Županijske udruge slijepih Split i Info linija Županijske udruge slijepih Split. Ponosno se koristio novi vizualni identitet udruge. Predstavnici udruge borili su se za zaštitu prava slijepih osoba kao članovi Savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. U 2023. godini zaposleno je nekoliko slijepih osoba, što direktnim zapošljavanjem u udruzi, što posredovanjem prilikom zapošljavanja u druge institucije. U 2023. godini provodilo se ukupno 26 različitih projekata, što je rekordan broj provedenih projekata u jednoj godini u povijesti postojanja udruge. Donirana su pomagala za slike osobe, članovima udruge i bonovi za hranu. Uz pomoć Splitsko-dalmatinske županije, udruga je svojim članovima osigurala i podijelila 100 euro novčarki. Tijekom 2023. godine organizirana su 4 izleta od kojih su 1 višednevni, a tri jednodnevna. Dodijeljena su posebna priznanja dvama volonterima i dvama podupirateljima udruge koji svojim radom prate rad udruge. U sklopu slobodnog vremena održana su u 2023. 3 zanimljiva predavanja. Odvijala se audio deskripcija 12 nogometnih utakmica. Jedan put se održala izrada očnih proteza. Zaposlenici udruge su uspješno stvarali i provodili projekte te se njihov broj mijenjao. Zaposlenici su pohađali edukacije u svrhu jačanja svojih i kapaciteta udruge. U 2023. udruga je dobivala vrijedne donacije koje je raspoređivala svojim članovima. Organizirala su se i službena putovanja kao rezultat suradnji s drugim organizacijama. Umrežavanjem s drugim akterima koji rade u sustavu socijalne skrbi, udruga je unaprijedila svoje poslovanje. Jako se puno radilo na prikupljanju donacija za članove, mnogo se radilo na edukacijama pod nazivom „Kako pomoći slijepoj osobi“. Krajem 2023. najavljeni su velike zakonske promjene koje se direktno tiču slijepih osoba i rada organizacija civilnog društva. Udruga je morala marljivo raditi kako bi se prilagodila nadolazećim promjenama te dalje bila institucija na koju se članovi mogu osloniti i na koju mogu računati. Na kraju udruga je obilježila Dan bijelog štapa, Dan žena i blagdan Svetе Lucije.

# **1. IZVJEŠTAJ O MEDIJSKIM OBJAVAMA I DJELOVANJU ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT PREKO DRUŠTVENIH MREŽA U 2023. GODINI**

## **1.1. Objave putem medija**

Jedna od najvažnijih uloga Županijske udruge slijepih Split je transparentnost i vidljivost njezinog djelovanja i prisustvo u medijima. Preko medija javnost je upoznata s radom udruge, javno se progovara o problemima slijepih osoba te se može utjecati na promjene zakonodavnih okvira. Promocija projekata je obvezna u skladu s uputama ugovornih tijela kao i vizualni identitet svakog pojedinog projekta. Stoga je jako važno koristiti moć medija te iste resurse koristiti za unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba i povećanja vidljivosti rada udruge u svim medijima.

Predstavnici Županijske udruge slijepih Split imali su brojne istupe u medijima tijekom 2023. godine. U 2023. godini Županijska udruga slijepih Split imala je 128 medijska istupa. Udruga je bila prisutna u svim vrstama medija: televiziji, radiju, novinama i internetskim portalima.

Radi se o sljedećim medijima:

- 17 reportaža koje je objavila Hrvatska radio televizija
- 3 reportaže koje je objavila televizija Dalmacija,
- 8 reportaža koje je objavila Televizija Jadran,
- 1 reportaža koju je objavila nova tv,
- 17 gostovanja na Radio Splitu,
- 4 gostovanja na Radiu Dalmaciji,
- 4 gostovanja na Gradskom radio Trogir,
- 1 gostovanje na Radiu Sunce,
- 9 članaka koje je objavila Slobodna Dalmacija,
- 11 članaka je objavio internetski portal Dalmacija News,
- 19 članaka je objavio internetski portal Dalmacija Danas,
- 17 članaka je objavio internetski portal Dalmatinski portal,
- 10 članaka je objavio internetski portal za osobe s invaliditetom In portal,
- 1 objava Portala grada Kaštela,
- 1 Objava Splitsko-dalmatinske županije,
- 1 objava Zadarskog lista,
- 2 objave Internetskog portala Generacija.hr.,
- 2 Objave Internetskog portala Zdravlje.

Povremene objave za HSS info o aktivnostima Županijske udruge slijepih Split te ostale objave na internetskim portalima i službenim stranicama.

## **1.2. Web stranica Županijske udruge slijepih Split**

Da bi udruga mogla provoditi nove projekte i svoje poslovanje voditi transparentno, neophodno je imati ažuriranu službenu web stranicu. Internetska stranica udruge [www.udrugaslijepih.hr](http://www.udrugaslijepih.hr) redovito se ažurira kako bi članovi udruge i druge zainteresirane osobe mogle pratiti rad udruge i nove službene dokumente i njihove izmjene i dopune koji se postavljaju na stranici. U 2023. godini objavljeno je 103 objave u rubrici novosti. Postavljeni su novi dokumenti: Statut Županijske udruge slijepih Split, Financijski plan Županijske udruge slijepih split, za 2023. godinu, Operativni plan Županijske udruge slijepih Split za 2023. godinu i drugi važni dokumenti.

## **1.3. Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split**

Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split postaje sve popularnija, do kraja 2023. godine stranica je imala 1182 pratitelja. Svakodnevno se objavljaju informacije o radu udruge, tekstualno, slikama i video zapisima.

## **1.4. Instagram profil Županijske udruge slijepih Split**

U 2022. preko projekta SP-DKU udruga je otvorila i Instagram profil kako bi korisnici te društvene mreže mogli pratiti rad udruge. Instagram postaje sve popularniji od Facebooka, a udruga mora pratiti trendove kako bi što bolje promovirala svoj rad. U 2023. nije se povećao broj pratitelja onoliko koliko se očekivalo. Stoga je potrebno više se posvetiti razvijanju Instagram profila udruge.

## **1.5. WhatsApp grupa Županijske udruge slijepih Split**

U svrhu brzog i jednostavnog informiranja članstva o svakodnevnom radu udruge, projektima i aktivnostima otvorena je WhatsApp grupa „Županijska udruga slijepih Split“. Grupa je kreirana tako da su potpuno zaštićeni podaci osoba koje su u grupi, zaštićeni su brojevi mobitela i drugi osobni podaci, a istima ima pristup samo administrator, predsjednik udruge Ivan Tokić. Administrator objavljuje poruke o novostima o radu udruge te na iste drugi članovi grupe ne mogu odgovarati. Pisanje poruka i komentiranje dobivenih poruka nije moguće jer se radi o grupi informativnog sadržaja. Grupa je do kraja 2023. godine brojila 109 sudionika.

## **1.6. Info linija Županijske udruge slijepih Split**

Za članove koji ne koriste WhatsApp i pametne telefone kreirana je Info linija na broj 021/356-097. Info linija podijeljena je u 3 kategorije: novosti, nadolazeća događanja i zajamčena prava slijepih osoba. Linija radi na način da se napiše obavijest koja se želi objaviti u tekstualnom formatu, zatim se uz pomoć posebnog programa Balabolke, tekst pretvori u govor sa sintetskim glasom. Na kraju se te obavijesti preko Internetskog sučelja postavljaju na Info liniju. Pozivom na broj Info linije može se poslušati kako to zaista zvuči. U 2023. zabilježena su 487 poziva na Info liniji Županijske udruge slijepih Split.

## **1.7. Novi vizualni identitet udruge**

Udruga je modernizirala svoj logo u 2022. godini, nakon donošenja novog Statuta udruge, profesionalna grafička dizajnerica izradila je novi logo udruge. Logo je modernog izgleda, veselih boja, uklapa se s dizajnom društvenih mreža. Logo prikazuje oko boje lavande, u zjenici oka, u sredini, nalazi se slijepa osoba žute boje s dugim štapom u pokretu. Oko također ima trepavice izvana koje su također žute boje. Pored znaka bojom lavande piše „Županijska udruga slijepih Split“. Uz logo koristi se novi pečat i memorandum udruge.

## **2. RAD ZA OSTVARIVANJE I POBOLJŠANJE PRAVA OSOBA S INVALIDITETOM**

### **2.1. Djelovanje V. Saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom**

Nakon objave javnog poziva za izbor V. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom na službenim stranicama pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u prosincu 2021. godine, nakon kraćeg promišljanja udruga je poslala prijavu s traženom dokumentacijom. Dogovoreno je da se dopredsjednica Ivana Mitar predloži za člana, a Predsjednik Ivan Tokić za zamjenika člana stručnog savjeta. Predstavnici Županijske udruge slijepih Split izabrani su, na temelju odluke Pravobraniteljice Anke Slonjšak objavljene 18.01.2022., kao članovi Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Predstavnici udruge sudjelovali su na osnivačkom sastanku Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Prvi/osnivački sastanak je formalan sastanak na kojem je objašnjen princip rada Savjeta, učestalost sastanaka te glavne teme o kojima će se raspravljati u 2022. godini. Sastanak je održan preko Zoom-a, online platforme. U 2023. godini, Savjet se trebao sastajati svaka 3 mjeseca, međutim, Savjet se sastao samo jednom. Na tom jednom sastanku članica Savjeta je predložila da se vrši pritisak na HZZO koji cijene pomagala nije uvećao prema novonastaloj situaciji sa inflacijom. Sastanak Savjeta se nakon toga više nije održao zbog nemogućnosti pravobraniteljice da isti održava, zbog osobnih razloga. Svojim prisustvom predstavnici udruge su u mogućnosti upozoriti pravobraniteljicu na probleme slijepih osoba te će predstavnici udruge i dalje nastojati doprinijeti unaprjeđenju kvalitete života slijepih osoba pri sazivanju sljedećeg sastanka Savjeta.

## **2.2. Zapošljavanje slijepih osoba.**

Zapošljavanje slijepih osoba, nadasve je dugotrajan proces. Poslodavci uglavnom nisu upoznati s tim da slijepe osobe uz razumnu prilagodbu radnog mjeseta, mogu biti dobri i odgovorni radnici. U 2023. godini udruga je posređovala pri zapošljavanju 1 slijepe osobe koja je na kraju dobila posao na pola radnog vremena na neodređeno vrijeme. Dvije slijepe osobe radile su na prilagodbi literature na brajici za slijepe učenike, njihovi su ugovori istekli. Također je jedna slijepa studentica 4 mjeseca radila na prilagodbi literature na brajici za slijepe učenike, preko student servisa.

## **2.3. Pomaci u poboljšanju pristupačnosti grada Splita u 2023. godini**

Tijekom 2023. godine postala je sve popularnija upotreba zvučnih najava stanica i njava autobusnih linija preko display-a na autobusnim stanicama u gradu Splitu. Međutim, nije sve teklo glatko. Događalo se da vozačima autobrausa smeta konstantan zvuk najave autobusnih stanica pa su ih znali često isključivati. Nakon nekoliko prijavljenih incidenta, udruga je poslala dopis Prometu Split i ukazala na nastali problem. Obećano je udruzi da će se obavijestiti vozači da ne gase zvučnu najavu stanica. To se još povremeno događa, međutim, primjetite li Vi, slijepe osobe da se najava stanica gasi, potrebno je vozaču ukazati i zahtijevati da istu ponovno pokrene.

Prijavljivano je udruzi da display-i na stanicama koji najavljuju dolazak autobrausa odnosno njihov broj i smjer, ne rade. Ustanovilo se da display pokvare građani koji previše puta pritišću gumb, kojim se pokreće najava stanica uzastopno po nekoliko puta, bez pauze. Dovodilo je do toga da display prestane raditi jer bi se poremetile tehničke postavke. Krajem godine, nije više prijavljivano da display-i ne rade. Dobavljač je pronašao način kako spriječiti kvar i blokadu display-a.

Sa zadovoljstvom vas možemo obavijestiti da je u 2023. godini sa gradom Splitom dogovoreno postavljanje trake vodilje. Traka vodilja prolaziti će od stanice na Pazaru do prostorija udruge. Grad je osigurao finansijska sredstva, izabran je izvođač radova, samo se čeka da izvođač radova stigne u Split i postavi traku vodilju. Ukupna vrijednost taktične trake vodilje za slijepe osobe je oko 14.000,00 eura.

Nastavila se i semaforizacija sa zvučnom signalizacijom koja je namijenjena slijepim osobama. U 2023. postavljeni su zvučni semafori na 3 frekventne lokacije u gradu Splitu.

### **3. IZVJEŠTAJ O PROJEKTIMA ZA 2023. GODINU**

Da bi udruga mogla postojati i zapošljavati, prisiljena je prijavljivati se na sve dostupne natječaje, čijim uvjetima zadovoljava svojim kapacitetima. Nažalost u Hrvatskoj još uvijek ne postoji sustavno financiranje udruga kao što to rade razvijene zemlje. Udruga se u 2023. prijavila na javne natječaje raspisane od strane lokalne i regionalne samouprave, nekoliko Ministarstava, nacionalnih fondova, zaklada i drugih fondacija, Europskih fondova i Erasmus + programa. Zahvaljujući znanju i trudu zaposlenika udruge, projekti su kvalitetni, administrativno i sadržajno te je udruga uspješna u ugovaranju i provedbi projekata.

Županijska udruga slijepih Split u 2023.godini provela je 26 projekata:

1. Videća asistencija Županijske udruge slijepih Split kao projekt bila je financirana od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Na projektu su bile zaposlene dvije videće pratiteljice koje su pružale usluge videće asistencije za 50 korisnika. Videće pratiteljice pratile su korisnike od kuće, na liječničke preglede, u kupovinu, u ljekarnu, na druženja i slično. Ova usluga veoma je važna članovima udruge, omogućuje im samostalnost u obavljanju svakodnevnih poslova. U 2023. godine u sklopu ovog projekta potrošeno je 39.180,00 eura.
2. Projekt 3P-Pratiteljice, Pomoćnice, Prijateljice, financirao je Europski socijalni fond, program Zaželi, u iznosu od 98.286,55 eura. Udruga je do sada provela dvije faze projekta. Prva faza trajala je 12 mjeseci, dok je druga faza trajala šest mjeseci i završila je koncem srpnja 2023. Na obje faze projekta bilo je zaposleno po 15 teže zapošljivih žena odnosno gerontodomaćica, koje su pružale uslugu pomoći u kući za ukupno 90 korisnika, osoba s invaliditetom i/ili starijih osoba od 65 godina. Svaka zaposlena žena pružala je pomoć u kući po 6 korisnika.
3. Nekoliko je projekata koje je udruga provela u posljednje tri godine, a radi se o projektima prilagodbe literature za slike i slabovidne učenike na brajici ili na uvećanom tisku. Projektima se prilagođavaju knjige po individualnim potrebama učenika iz cijele Hrvatske, kako bi učenici s oštećenjem vida mogli pratiti nastavu kao i njihovi vršnjaci. Slijepom djetetu su potrebne knjige na brajici, djetetu sa malim ostatkom vida knjige na uvećanom tisku. Prijavitelj projekata je Županijska udruga slijepih Split, a stručnjak koji se bavi izradom udžbenika je Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“.

Projekti za prilagodbu literature za slike i slabovidne učenike u 2023, su 4 sljedeća projekta:

- Brojke i slova nek postanu laka i za slijepog đaka koji je iznosio 24.974,05 eura.
- Brojke i slova nek postanu laka i za slijepog đaka 2 vrijedan 23.252,64 eura,

- Prilagođene formule i brojke za naše đake prirodnjake koji je iznosio 22.209,04 eura, i
- Prilagođena slova za naše đake društvenjake je iznosio 22.120,51 eura.

Projekte je finansiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

4. Upoznajte naš pogled na svijet je Projekt financiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, s provedbom se krenulo u studenom 2023., a provoditi će se do lipnja 2024. Projekt je težak 7.333,33 eura. Projekt osigurava da se Edukativnim radionicama potakne učenike na socijalno uključivanje te ispravan pristup prema osjetljivim skupinama u društvu. Učenici će biti educirani o pristupu, pomoći i podršci slijepim osobama u lokalnim zajednicama. Djeca i mлади će biti upoznati s osnovnim problemima s kojima se susreću slike osobe, naučit će kako ispravno pristupiti slijepoj osobi, ponuditi joj pomoć u javnom prijevozu, dućanu, restoranu ili kafiću, također imati će priliku naučiti koja je razlika kada se slijepa osoba kreće sa dugim bijelim štapom ili psom vodičem. Isprobat će simulacijske naočale uz pomoć kojih će dobiti uvid u pogled na svijet slijepе osobe. Učenici će imati priliku samostalno isprobati tiflotehnička pomagala koja slijepim osobama omogućavaju čitanje, pisanje, kuhanje, igranje društvenih igara, učenje, rad pa čak i putovanja.
5. DANAS-Dnevne aktivnosti naših aktivnih slijepih, naziv je projekta koje finansira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike od 15.07.2023. Projekt je vrijedan 25.000,00 eura u svakoj godini provedbe. Radi se o programu koji će trajati 3 godine. U sklopu projekta financira se škola brajice, edukativne radionice, kreativne radionice i radionice slobodno provedenog vremena. U sklopu projekta bila su organizirana i predavanja poznatih ličnosti. Projektom se želi postići da se slijepе osobe uključe u aktivnosti i kvalitetno provedu vrijeme.
6. Institucionalna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u posljednje tri godine je sufinancirala troškove hladnog pogona udruge. Hladni pogon je iznimno važan i neophodan za funkcioniranje udruge. U to spada oprema za rad i dio režijskih troškova. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva zahtjeva od udruga da poštuje rigorozna pravila, jača kapacitet organizacije, zahtjeva kontinuiran razvoj udruge i njezine djelatnosti. Projekt je za 12 mjeseci provedbe iznosio 17.113,00 eura.
7. Sustavna podrška. Nakon što je udruga provodila dvije godine Institucionalnu podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, zaprimila je vijest kako ulazi od 01.07.2023. u pilot projekt Sustavne podrške. Sustavna podrška iznosila je 11.000,00 eura i zahtjevala je od organizacija da educiraju svoje zaposlenike. Udruga je poslala dvije zaposlenice koje su odslušale 21 online radionicu i 5 modula radionica u živo, u Zadru i Zagrebu. Trajala je do 31.12.2023. Nastaviti će se u 2024. godini.
8. Udruga se okušala i u provedbi Erasmus + programa. U 2023 je provodila sljedeće projekte:

- CSI MART-Cooperation for social inclusion of the visually impaired youth through mindful art therapy je projekt u partnerstvu čiji je nositelj partner iz Italije. Projektom se vršilo istraživanje, utjecaj art terapije na slijepu osobu. Cilj art terapije je opustiti se i biti svjesni sadašnjeg trenutka.
  - Neka bude kratko i jasno: Uvod u asistivnu tehnologiju za osobe oštećena vida, nositelj projekta je Županijska udruga slijepih Split, projekt se provodi u partnerstvu s organizacijama iz Slovenije i Španjolske. Cilj projekta je snimanje tutorijala na hrvatskom jeziku kako bi se slijepu osobu moglo upoznati s pomagalima koja su namijenjena slijepim osobama na svom jeziku.
  - DisJob- Sheltered employment in Europe je projekt u partnerstvu koji se bavi istraživanjem zapošljavanja slijepih osoba u zaštitnim radionicama na području triju zemalja Hrvatske, Španjolske i Rumunske.
9. Projekti finansirani od strane jedinica lokalne samouprave i Splitsko-dalmatinske županije, važni su za udrugu. Njima se financira nabava skupih pomagala za članove udruge i poslovanje udruge. Udruga se prijavljuje na sve dostupne natječaje koje objavljaju jedinice regionalne i područne samouprave:
1. Splitsko dalmatinska županija je udruzi finansirala projekt Unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba na području SDŽ , projekt je iznosio 2.000,00 eura, finansirala se nabava pomagala i hladni pogon udruge,
  2. Grad Split je udruzi finansirao 2 projekta. Prvi projekt je pokrio troškove poslovanja udruge i nabavu pomagala za članove, 6 govornih tlakomjera. Drugim projektom sufinancirao se višednevni izlet na Vis. Ukupan iznos ostvaren u 2023. godini od strane grada Splita iznosi 9.300,00 eura.
  3. Grad Kaštela su udrugu u 2023. podržali projektom Program socijalne integracije slijepih na području grada Kaštela III u iznosu od 3.500,00 eura. Sufinancirano je poslovanje udruge i donirano je nekoliko pomagala, članovima udruge koji žive na području grada Kaštela.
  4. Grad Trogir je s projektom Socijalna integracija slijepih osoba u Trogiru sufinancirao poslovanje udruge i kupnju te donaciju pomagala članovima s područja grada Trogira. Projekt je iznosio 3.000,00 eura.
  5. Program socijalne integracije slijepih osoba s područja grada Sinja II svojim je skromnim doprinosom doprinio udruzi sa 700,00 eura.
  6. Grad Makarska je projektom Socijalna integracija slijepih osoba u iznosu od 1.000,00 eura omogućio kupnju i donaciju laptopa slijepoj studentici.
  7. Općina Podstrana, također je podržala udrugu u iznosu od 700,00 eura kojima su donirana 2 tlakomjera i sufinanciran hladni pogon udruge.

Za izradu projektnih prijedloga, provedbu te izvještavanje, potreban je konstantan angažman i trud zaposlenika udruge i članova upravljačkih tijela udruge.

#### **4. DONACIJE ČLANOVIMA ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT**

Udruga kroz projekte i prikupljene donacije nastoji svojim članovima, slijepim osobama nabaviti skupa pomagala namijenjena za slike osobe, a koja su neophodna za svakodnevno funkcioniranje slijepih osoba.

U 2023. donirana su različita pomagala, bonovi za hranu i City bonovi u vrijednosti od 8.333,00 eura.

Donirana su sljedeća pomagala i bonovi članovima Županijske udruge slijepih Split:

16 govornih tlakomjera u pojedinačnoj vrijednosti od 72,17 eura,

2 laptopa s instaliranom govornom jedinicom u pojedinačnoj vrijednosti od 700,00 eura,

2 Colorina/čitača boja u pojedinačnoj vrijednosti od 230,56 eura.

5 elektronskih povećala Mano 5 u pojedinačnoj vrijednosti od 527,60 EURA

1 sat budilica s govornom jedinicom u vrijednosti od 44 eura.

1 elektronsko povećalo Looky HD 5 koji iznosi 765 eura,

1 Mobitel Samsung Galaxy u vrijednosti od 400,00 eura,

1 SencePlayer reproduktor zvučnih knjiga u vrijednosti od 650 eura.

15 osoba je u 2023. dobilo Tommy bon u ukupnoj vrijednosti od 1.220 eura,

6 djece je dobilo Citty bon u ukupnoj vrijednosti od 300 eura.

#### **4.1. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA FINANCIRALA EURO NOVČARKE NAMIJENJENE SLIJEPIM OSOBAMA ZA ČLANOVE ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT**

Prelaskom na novu valutu plaćanja primorani smo raspoznavati nove kovanice i novčanice kao sredstvo plaćanja. Ovo predstavlja najveći problem kod slijepih i slabovidnih osoba koje su godinama taktično raspoznavale kovanice i novčanice kuna.

Problem je detektirao predsjednik Županijske udruge slijepih Split, Ivan Tokić koji se za pomoć pri rješavanju ovog problema obratio županu Splitsko-dalmatinske županije, gospodinu Blaženku Bobanu. Predsjednik je u specijaliziranoj trgovini pomagala za slike osobe pronašao euro novčarku za kovanice prilagođenu slijepima te je tražio način kako ih osigurati za članove Županijske udruge slijepih Split. Župan se žurno odazvao pozivu te je osigurao sredstva za nabavu 100 komada specijaliziranih euro novčarki, pojedinačne cijene od 14 eura po komadu. Ovim činom je župan još jednom podržao rad udruge te pomogao njenim članovima, na čemu su mu svi dotični zahvalni.

Kako bi se članovi Županijske udruge slijepih Split što lakše i jednostavnije snalazili s novom valutom, u Županijskoj udrudi slijepih Split organizirano je 30. siječnja 2023. predavanje na kojem su se članovi educirali o tome kako taktično raspoznavati kovanice i novčanice eura, kako pravilno pohranjivati kovanice i koristiti euro novčarku. Predavanje je olakšala taktična literatura Hrvatskog Saveza Slijepih uz pomoć koje su slike osobe imale priliku opipati sve novčanice i kovanice. Odlična je vijest da su novčanice i kovanice eura taktično označene i samim time prilagođene slijepim osobama. Taktično označene kovanice i novčanice eura slijepima omogućuju samostalnost u korištenju novca te kontrolu nad trošenjem.

## 5. IZLETI

### 5.1. Izlet na Plitvička jezera

Zvuk spuštanja prirodnih slapova,

Pjev ptica,

Kreket žaba,

Miris visokih stabala i drugih biljaka, miris prirode,

Toplina proljetnog sunca,

osvježenje laganog povjetara,

dobro društvo i veselo raspoloženje....

Ovako su članovi Županijske udruge slijepih Split doživjeli Plitvička jezera. Izlet na Plitvička jezera udruga je organizirala u subotu 06. svibnja 2023. Na izlet je otišlo 57 osoba. Autobus je krenuo iz Splita ujutro u 7 sati, na Plitvička jezera stigli smo u 11 sati. S vodičem prošetali smo i slušali o posebnostima Plitvičkih jezera. Ručali smo, družili se i na kraju sretno stigli kući u večernjim satima.

### 5.2. Šetnja na Dioklecijanov put

U subotu 27. svibnja 2023. Organizirana je šetnja u prirodi na Dioklecijanov put koji se nalazi na Perunu između Žrnovnice i Srinjina. Šetnja duga 5 kilometara u jednom smjeru u prirodi i na novouređenoj stazi bila je pravi izazov za naše članove.

Planirani polazak je bio u subotu 27. svibnja sa Sukoišanske u Splitu, Prometovim autobusom broj 27, smjer Split Korešnica Žrnovnica, a koji je polazio u 8:00. Dočekali su nas planinari volonteri koji su bili naši vodiči. Nakon šetnje od 5 kilometara imali smo ručak i druženje u restoranu. Za ručak je bila servirana teleća peka, salata i sokovi iz tetrapaka. Imali smo prekrasan izlet koji je trajao cijeli dan.

### 5.3. Izlet na Vis

Županijska udruga slijepih Split od 08. do 10. rujna 2023. organizirala je izlet za svoje članove. Na izlet je otišlo 46 osoba. Planirani odlazak na otok s trajektom Jadrolinije odvio se u petak, 08. rujna. Prema dogovoru svi su se okupili u trajektnoj luci u 9:15 sati. Svi su došli na vrijeme za ukrcaj. Trajekt je krenuo u 10:00 sati. Vožnja do Visa u pravilu traje oko dva sata i dvadeset minuta. Na otok Vis članovi su stigli u 12:30 sati. Nakon što su se svi iskrcali s trajekta, pješke se krenulo prema hotelu Isa. Nakon desetak minuta hoda, grupa je stigla do recepcije hotela. Usljedila je prijava u hotel i raspodjela prema sobama. Nakon ulaska u hotel polaznici izleta su imali slobodno vrijeme. Neki su otišli na obližnju plažu, neki na kavu dok su se pak neki odmarali u sobama. Sastanak je bio dogovoren na večeri u 20:30. Nakon večere, uslijedio je dogovor za raspored sutrašnjeg dana.

Subota je započela doručkom u 08:00 sati. Nakon pola sata, svi su se skupili ispred hotela, na putu do broda, članovi i njihove pratičnje su otišle do trgovine, pošto na brodu nema ručka. Članovi udruge i njihova pratičnja, ukrcali su se na

brod s čijom je posadom bio dogovoren izlet. Na plovidbu oko otoka krenulo se oko 9:30 sati. Prvi dio vožnje trajao je oko sat i dvadeset minuta. Brodom su se dovezli do Zelene špilje, nakon vezivanja, ljudi su se rasporedili u manje brodiće kako bi mogli ući u špilju. Dio članova i njihovih pratnji, odlučili su skočiti s broda i okupati se u Zelenoj špilji. Naime, kupanje u Zelenoj špilji je dopušteno. Nisu se svi odvažili i okupali se u špilji, već su brodićem ušli u špilju. Kupanje u špilji je posebno, toliko drukčije, a more je kristalno čisto i osvježavajuće. Nakon nešto više od pola sata, krenulo se dalje. Među najljepšim plažama u Europi proglašena je plaža Stiniva. Stiniva je nekada davno bila špilja, međutim dugogodišnjim utjecajem morskih valova, strop špilje se urušio i tako je nastala prekrasna plaža Stiniva, čiji je ulaz veoma uzak. Stiniva nema tvrdi vez te je pristanak brodova tik uz plažu nemoguć. Potrebno je plivati da bi se plaži pristupilo. Stoga je odlučeno da će se grupa samo provozati uz plažu. Grupa je krenula dalje, do prekrasne Komiže. Brod se vezao pored rive te je po dogovoru grupa imala sat i petnaest minuta pauze od plovidbe u Komiži. Neki su ručali, neki šetali, a neki popili kavu. Oko 13:30 sati, grupa je krenula na plažu na kojoj se snimao drugi nastavak poznatog filma Mama mia. Plaža je prekrasna, omeđena borovom šumom i kristalno čistim i bistrim morem. Cijela grupa se kupala na plaži, uživala u suncu i moru i u druženju. Nakon preko sat vremena kupanja, grupa se ukrcala u brod te je nastavila s plovidbom. Nakon sat i dvadeset minuta grupa je stigla do vojnog tunela koji je izgrađen u svrhu zaštite vojnih brodova. Tunel je danas impresivna turistička atrakcija. Nakon tunela grupa je stigla na mjesto polaska te se oprostila od posade. Posadu su činila dva mornara koji su članovima udruge i njihovim pratnjama omogućili prekrasan i nezaboravan izlet. Svojim pristupom i veselim raspoloženjem svih su oduševili. Povratak u hotel je bio oko 17:00 sati. Bilo se potrebno odmoriti od cijelodnevnog izleta. Usljedila je večera u hotelu i slobodna večer.

Nedjelja je započela doručkom u 08:00 sati. U 09:00 sati bio je dogovoren obilazak Visa sa turističkom vodićicom, no večer prije ista je dobila temperaturu. Predsjednik udruge je pokušao naći zamjenu ali svi su vodići za taj dan bili popunjeni. Stoga, nije bilo druge, nego grupi omogućiti slobodno vrijeme. Svi su taj prijedlog prihvatali te su nastavili uživati u čistom moru, šetnji i kušanju Viških delicija. Grupa se ukrcala na trajekt koji je krenuo za Split u 15:30 sati. U Split je grupa stigla oko 18:00 sati, puna dojmova. Mnogi su izjavili da im je ovo bio najbolji izlet koji je udruga do sada organizirala i da im je bilo prekrasno. Izlet je bio namijenjen slijepim osobama, Vis su doživjeli kao prekrasno i spokojno mjesto koji osim svog iznimnog krajolika nudi i predivan odmor, toplinu, miris prirode te šum mora. Na izletu su se sklopila nova prijateljstva.

#### **5.4. Osvoji smo Omiš!**

U nedjelju 8. listopada 2023. članovi udruge pridružili su se društvenom izletu organiziranom u sklopu projekta Pruži mi ruku Radne skupine za osobe s invaliditetom HPS-a. Prošetali su istočnim padinama Primorske kose, koja se u dužini od 13 km proteže od stijene Peruna iznad Žrnovnice do litice Babnjače iznad Omiša.

Staza od zaseoka Tuše do crkve Gospe od Stomorice prilagođena je mogućnostima osoba s invaliditetom. Staza od crkve Gospe od Sniga prema Naklicama je pri spustu u početku dijelom iznimno strma i kamenita stoga je našim članovima bila potrebna pomoć osobnih pratitelja za preskakanje potočića i kamenja na stazi. Hvala planinarima iz planinarskog društva "Mosor" - Split na pomoći pri svladavanju zahtjevnijih dijelova staze. Našim članovima je bilo odlično i zapisujemo se za sljedeću turu! Ponijele su se uspomene koje će se još dugo pamtitи i čeznutljivo prepričavati.

## 6. VOLONTERI UDRUGE

### 6.1. Broj volonterskih sati u 2023. godini

Udruga razvoj volonterstva smatra jednom od važnih aktivnosti. U skladu s tim, promovira volontiranje i svoje volontere veoma cijeni. U 2023. godini volontiralo je 9 volontera, a ostvaren godišnji broj volonterskih sati iznosi 355 sati

### 6.2. Sudjelovali smo na obilježavanju Međunarodnog dana volontera!

Povodom obilježavanja Međunarodnog dana volontera, udruga je odlučila nagraditi svoje volontere. Svečanu podjelu zahvalnica organizirao je Regionalni volonterski centar MI uz pokroviteljstvo grada Splita.

Zahvalnice su dobili volonteri Frane Vuka i Mirko Čapeta koji godinama vrše audiodeskripciju nogometnih utakmica za slijepе osobe.

Za podupiratelje udruge zahvalnice su do bile Ivona Jakić s HRT - Radio Splita i Milena Budimir, novinarka Slobodne Dalmacije. Svojim emisijama i novinskim člancima pomažu udruzi u promociji našeg rada i razvijanju svijesti o osobama s invaliditetom.

Hvala našim dragim volonterima i podupirateljima na predanom radu

## 7. SLOBODNO VRIJEME

### 7.1. Predavanja

U prostorijama Županijske udruge slijepih Split tijekom 2023. godine održana su 3 zanimljiva predavanja.

#### 7.1.1. Jurica Galić Juka

Jurica Galić iz Splita, rođen 1976. znan pod nadimkom Juka je hrvatski fotograf, bloger, avanturist, putopisac i kolunist. Urednik je dokumentarnog

serijala priznatih časopisa. Na poziv u udruzi održao je predavanje za članove udruge. Pričao je o svom putu u Somaliju i Egipat. Članovi udruge su bili oduševljeni njegovim priopovijedanjem.

### **7.1.2. Tvrta Teranova održala predavanje članovima Županijske udruge slijepih Split**

U popodnevnim satima u travnju 2023. tvrtka Teranova u prostorijama udruge, održala je predavanje za članove udruge o zdravoj i uravnoteženoj prehrani i vitaminima koji su nužni za normalan rad organizma. Nutricionisti su održali uvodno predavanje o prehrani i važnosti konzumacije raznolike prehrane: povrća, voća, ribe i mesa. Nakon predavanja uslijedilo je pojedinačno mjerjenje vitamina i minerala u tijelu i savjetovanje sa stručnjacima o prehrani i kako poboljšati svoje zdravstveno stanje uvođenjem određenih vitamina. Predavanje je oduševilo članove udruge te su nakon predavanja pohrlili kupiti vitamine kako bi ojačali svoj organizam.

### **7.1.3. Predavanje gospodina Zlatana Bašića u prepunoj sali za sastanke u Županijskoj udruzi slijepih Split!**

Vukovarski branitelj i heroj s Trpinjske ceste Zlatan Bašić posjetio je Županijsku udrugu slijepih Split 23.11.2023., kako bi održao predavanje o Domovinskom ratu i iskustvu koje iz njega nosi. Odlikovan je Redom hrvatskog križa, Redom hrvatskog trolista, Redom Nikole Šubića Zrinskog, Spomenicom Domovinskog rata i Plaketom grada Vukovara. Bašić je rođeni Vukovarac kojeg je prije Domovinskog rata život odveo u Omiš, no početkom rata uključuje se u sastav MUP-a RH i traži premještaj u Vukovar. Na Trpinjskoj cesti priključio se Žutim mrvima i s njima ispisao najslavnije stranice herojske obrane Vukovara i Hrvatske. Nakon pada grada, Zlatan Bašić je u srpskim logorima proveo devet mjeseci.

Poslije rata ponovno se vratio u Omiš, gdje je podigao obitelj. Predsjednik je Mjesnog odbora Čišla u Omišu, a sve donedavno bio je i predsjednik omiške HIVDR-a. članovi udruge su imali priliku gospodinu Bašiću postavljati pitanja, s predavanja su otišli puni dojmova i tuge u srcu.

### **7.2.1. Posjeta Poljudskoj ljepotici**

Povodom 112. rođendana HNK Hajduk Split je ugostio slike navijače iz Županijske udruge slijepih Split u obilasku Poljuda u društvu bivšeg igrača i trenera "bijelih" Ivana Gudelja.

Pod stručnim vodstvom Frane Grgurevića naši članovi su obišli stadion, trofejne dvorane, teren, svečanu ložu... a posebno za našu grupu dozvolili su nam da opipamo jedan od trofeja u trofejnoj dvorani omladinskog pogona.

### **7.2.2. Sudjelovali smo na Intro danu INCLUDE festivala!**

INCLUDE festival je prvi inkluzivni festival u Splitu u sklopu kojeg su se u pet dana, od 27. do 30. travnja 2023., prikazale dvije inkluzivne plesne predstave, održalo se pet različitih inkluzivnih radionica suvremenog plesa, suvremenog cirkusa i art terapije te održala su se dva književna susreta. Festival je bio namijenjen djeci, mladima i odraslima s različitim vrstama tjelesnog invaliditeta, oštećenjima vida, sluha, različitim poteškoćama u glasovno-govornoj komunikaciji, intelektualnim poteškoćama, ali i za one bez ikakvih teškoća.

Ali krenimo iz početka, dana 24.04.2023. predstavnici naše udruge popratili su zanimljiv program Intro dana. Program je započeo predstavljanjem rada zadarske književnica Mirjane Mrkele. Mirjana je slijepa osoba koja piše poeziju za djecu i odrasle. Nakon recitiranja poezije i razgovora s književnicom, došao je red na drugi dio programa i uprizorenje "KOZONOGE" interaktivne predstave za slike i slabovidne osobe.

KOZONOGE je glavna protagonistica predstave. Odlučila je pobjeći na planinu jer je zbog svojih kozjih nogu bila jedinstvena, drugačija od ostalih članova društva. Autorice su uprizorile individualnu predstavu u trajanju od 7-8 minuta u kojoj gledatelj uz audiodeskripciju doživljava radnju predstave osjetilima mirisom, slušom i dodirom. Predstava je isključivo bila namijenjena slijepim i slabovidnim osobama.

#### **7.2.3. Sudjelovanje na donacijskoj večeri**

Rotary Club Split Novi je 19. svibnja slavio svoj 15. rođendan, 15 godina humanitarnog rada. Proslava rođendana se odvijala u Hotelu Park uz donacijsku večeru. Na proslavi je bio pozvan predsjednik udruge Ivan Tokić. Rotary Club je organizirao 2020. humanitarnu akciju kojom su prikupljena sredstva kojima se kupio brajev printer. Ivan Tokić je imao veliku čast da na proslavi rođendana Cluba održi kratki govor ispred 160 uzvanika, kako bi se zahvalio na vrijednoj donaciji i dosadašnjoj suradnji. Ivan Tokić je na spomenuti događaj poveo 3 zaposlenice udruge.

Na donacijskoj večeri povodom proslave rođendana Rotary Cluba, prikupljala su se sredstva za štićenike Dječjeg doma Maestral. Trenutno se u Dječjem domu Maestral na smještaju nalazi 94 djece. Država djeci financira smještaj, hranu i odjeću ali ne financira luksuz, kao što su izleti. Da bi djeca imala lijepo uspomene iz djetinjstva, Rotary Club je odlučio prikupiti financijska sredstva za jednodnevni izlet za 60 djece u zabavni park u Biogradu.

#### **7.2.4. Natjecanje u čitanju brajice**

Dva naša učenika osvojila su vrijedna priznanja na natjecanju u čitanju brajice. Natjecanje u čitanju brajice održava se svake godine. U kategoriji brzina i točnost za školarce, prvo mjesto je osvojio naš Toni Matijašević, učenik osmog razreda, a treće mjesto naš srednjoškolac Mate Bralić. Momci čestitke na ovakvim iznimnim uspjesima, ponosni smo na vas i samo tako nastavite i dalje.

### **7.3. Audiodeskripcija nogometnih utakmica**

Navijačka sekcija Županijske udruge slijepih Split „Slijepo vjerni“ vjerno prati svoj Hajduk i reprezentaciju na utakmicama u Splitu. Sve to ne bi bilo moguće bez vrijednih volontera koji svoje slobodno vrijeme posvećuju sekcijskoj „Slijepo vjerni“. Volonteri uz pomoć opreme komentiraju utakmice na stadionu u živo, za vrijeme trajanja utakmice. Komentatori opisuju zbivanja na travnjaku i na tribinama. Na taj način slike osobe mogu osjetiti atmosferu na stadionu. U 2023. godini održana je audiodeskripcija 12 nogometnih utakmica Hajduka na Poljudu.

## **8. IZRADA OČNIH PROTEZA**

U udruzi održava se izrada staklenih očnih proteza. Proteze izrađuju stručnjaci iz Njemačke dva puta godišnje.

U svibnju 2023. u Udrudi započela je izrada očnih proteza koja je trajala 3 dana. Sav posao oko pripreme doznaka za očne proteze, komunikaciju s osobama kojima je potrebna nova očna proteza i rad s protetičarima, odradila je tajnica udruge Jasna Giljum Kukoč. Izrada očnih proteza u 2023. godini održala se samo u svibnju. U listopadu se nije održala jer nije bio dovoljan broj pacijenata.

## **9. ZAPOSLENICI ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT**

Da bi udruga napredovala i bila uspješna u pisanju i provedbi projekata potrebni su marljivi i odgovorni zaposlenici. U 2023. godini broj zaposlenika se mijenjao, ovisno o projektnom financiranju zaposlenika. 01. 01. 2023. zaposlena je jedna slijepa osoba na neodređeno vrijeme za rad u uredu na radno mjesto viši stručni savjetnik. Isti dan zaposlena je sociolog i filozof po struci s velikim radnim iskustvom u provedbi i pisanju projekata. Zadužena je, prvenstveno za praćenje natječaja i pisanje nacionalnih i europskih projekata. U udruzi, također je zaposlena osoba koja je voditeljica projekata Zaželi i stručnjakinja za pisanje i provedbu Erasmus projekata. Tajnica udruge radi u udruzi 10 godina, zadužena je za rad s članovima, administrativnim i finansijskim poslovima i očnim protezama. Zaposlene su 3 videće pratiteljice, od kojih dvije rade, a jedna je na bolovanju. Kao koordinatorica projekata zaposlena je jedna zaposlenica, čiji je zadatak praćenje i koordinacija projektnih aktivnosti. Dvije slijepе osobe su bile zaposlene za prilagodbu literature za slijepе učenike. Jedna osoba bila je zaposlena i bavila se izradom crteža za učenike na uvećanom tisku, grafičar koji se bavi prilagodbom literature za slabovidne osobe. Jedna je slijepa studentica radila 4 mjeseca preko studentskog ugovora. Na projektu Zaželi radilo je 15 gerontodomaćica do 31.07.2023. U jednom trenutku u 2023. godini udruga je brojila 25 zaposlenika.

Udruga se može pohvaliti odličnim radnim timom koji iz dana u dan teško i marljivo radi kako bi mogli poboljšati kvalitetu života slijepih osoba.

## **10. EDUKACIJE ZA UNAPRJEĐENJE RADA UDRUGE**

### **10.1. Edukacija / izobrazba s ciljem prijenosa specifičnih znanja i iskustava u području u kojem zajedno djeluju Hrvatski savez slijepih i njegove temeljne udruge Članice**

Hrvatski savez slijepih organizirao je edukaciju / izobrazbu upravljačkih i operativnih predstavnika temeljnih udruga Članica s ciljem prijenosa specifičnih znanja u području u kojem djeluju Hrvatski savez slijepih i njegove temeljne udruge Članice.

Program je bio osmišljen temeljem planiranih inovativnih modela financiranja i pružanja socijalnih usluga u sljedećem razdoblju, ali obuhvaćao je i edukaciju u području projektnog menadžmenta i poslovanja neprofitnih organizacija, radnih odnosa i ostalih važnih pitanja za daljnji uspješan rad.

Hrvatski savez slijepih snosio je troškove smještaja i prehrane za po dva predstavnika iz svake temeljne udruge Članice, te troškove predavača. Dolazak

sudionika je planiran najkasnije u ponedjeljak 04. rujna 2023. do 12:00 sati, kada je započeo službeni dio programa.

Teme radionica:

1. Dan: Pozdrav i uvodna riječ, ciljevi okupljanja, predstavljanje svih sudionika i očekivanja vezana za nadolazeću edukaciju.  
I dio: Radni odnosi u projektnom financiranju sukladno Zakonu o radu s posebnim naglaskom na Ugovore o radu na određeno i neodređeno vrijeme  
II dio: Specifičnosti radnih odnosa u neprofitnim organizacijama s novelom Zakona o radu- interaktivna radionica  
Prezentacija tifrotehničkih pomagala i asistivnih tehnologija
2. Dan:  
I. dij: Upravljačka tijela: Upravljanje projektnim timom  
II. dio: Operativna tijela: Organizacija rada i administrativni poslovi u udrugama  
III dio: Mogućnosti prijavljivanja projekata za financiranje udruge i aktivaciju članstva - Institucionalna podrška 2023. i Zaželi  
IV dio: Zakon o osobnoj asistenciji i provedbeni pravilnici  
V. dio: Pružatelji socijalnih usluga u mreži pružatelja
3. dan:  
Prijedlozi konkretnih aktivnosti u kontekstu potreba i potencijala Hrvatskog saveza slijepih i njegovih temeljnih udruga Članica  
Popunjavanje anketnih upitnika vezano uz uslugu videćeg pratitelja  
Evaluacija aktivnosti i donošenje zajedničkih zaključaka

Edukaciji su prisustvovali predsjednik udruge Ivan Tokić i dopredsjednica Ivana Mitar. Stečena znanja nastaviti će primjenjivati u udruzi.

## **11. Predstavljanje prijedloga nacrta zakona o Inkluzivnom dodatku**

Dana 27.10.2023. se održao sastanak na kojem su predstavnice Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, državna tajnica Marija Pletikosa i savjetnica ministra Zvjezdana Bogdanović predstavile Nacrt prijedloga zakona o inkluzivnom dodatku prostorijama Županijske službe Splitsko-dalmatinske županije Hrvatskog zavoda za socijalni rad, Područna služba Split. Predstavljen je nacrt zakona te su sudionici mogli postavljati pitanja. Osim inkluzivnog dodatka mnogo se govorilo i o zakonu o osobnoj asistenciji. Na sastanku je sudjelovala dopredsjednica udruge.

## **12. DONACIJE**

### **12.1. Donacija osnovnih i srednjih škola Županijskoj udruzi slijepih Split povodom obilježavanja Dana bijelog štapa**

Svake godine pa tako i 2023., udruga početkom listopada osnovnim i srednjim školama s područja Splitsko-dalmatinske županije pošalje oko 100 pisama. u pismima se opisuje rad udruge i koliko je važno obilježiti Dan bijelog štapa. Na temelju pisma, škole prikupljaju donacije te uplaćuju na račun udruge. Dobivena sredstva su se utrošila za nabavu pomagala i na poslovanje udruge. U 2023. donacijama od osnovnih i srednjih škola prikupljeno je približno 3.500 eura.

### **12.2 . Pokrenuta donacijska akcija za nabavu didaktičkih igračaka.**

U suradnji sa edukacijskom rehabilitatoricom, predsjednik udruge je pokrenuo malu donacijsku kampanju za prikupljanje financijskih sredstava za nabavku didaktičkih igračaka za slijepu djecu. Bilo je potrebno skupiti 1000 eura. Kad se prikupe potrebna sredstva, bilo je planirano da će se ista donirati podružnici „Vinko Bek“ kako bi se kupile prijeko potrebne didaktičke igračke namijenjene za razvoj slijepе djece.

Akcija prikupljanja sredstava je uspješno obavljena. Hvala Ante Sanader, HDZ Splitsko-dalmatinske županije, Danica Baričević i Zajednica žena "Katarina Zrinski", Split na pomoći u nabavci didaktičkih igračaka za slijepu djecu.

Već duže vrijeme Udruga slijepih Split surađuje s edukacijskim rehabilitatorima na području Splita iz Centra Za Odgoj I Obrazovanje Vinko Bek, centra koji djeluje na području cijele Hrvatske kako bi slijepoj i slabovidnoj djeci, mladima te odraslima omogućio što kvalitetniji život na različite načine.

Jedan od načina koji uvelike olakšava i pomaže njihovom radu, ali i razvoju njihovih i naših najmlađih korisnika je kvaliteta didaktike i igračaka koje se koriste pri različitim rehabilitacijskim programima.

S obzirom na različite teškoće vida koji imaju naša slijepa i slabovidna djeca potrebna im je i različita vrsta didaktike pri radu poput senzornih i edukativnih igračaka koje su prilagođene jedinstvenim potrebama slijepе i slabovidne djece. Ove su igračke dizajnirane da stimuliraju njihova osjetila, potiču učenje i promiču društvenu interakciju, osiguravajući im pristup istim mogućnostima kao i njihovi vršnjaci koji vide. Takva vrsta didaktike obuhvaća senzorne, auditivne, taktilne i edukativne igračke koje uključuju njihov osjet dodira, sluha i mirisa te promiču senzorni razvoj i kognitivni rast. Također, važnost kvalitetne didaktike i igračka uvelike pridonosi društvenoj interakciji te kreativnosti i mašti: potiču grupnu igru, društvene vještine te pružaju osjećaj pripadnosti.

Zahvaljujući zajedničkom angažmanu, didaktičke igračke su stigle u Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ u Splitu.

### **12.3. Suradnja sa Lions klubom Marjan**

Udruga je održala inicijalni sastanak s članicama Lions Cluba Marjan. Osmislili smo nekoliko aktivnosti za pokretanje humanitarne akcije za našu udrugu. Tokom cijele godine prikupljala su se financijska sredstva kojima će udruga

kupiti pomagala za članove udruge. Tijekom cijele godine održavale su se aktivnosti humanitarnog sadržaja. Udruga je počašćena što je odabrana od Lions-a Marjan. Sredstva će se nabavljati prema listi potreba koje su prijavili članovi udruge slijepе osobe.

S navedenim Klubom, surađivali smo u organizaciji sljedećih aktivnosti:

### **1. Humanitarni koncert**

21.10.2023. u 11:00 sati u Kazališnoj kavani, HNK Split, Trg Gaje Bulata 1, održao se humanitarnom koncertu Terezije Kusanović u pratnji Zorana Velića (klavir) i Jure Šaban-Stanića (klarinet)!

Cijena ulaznice je bila 20 EUR-a. Sva sredstva prikupljena ovim humanitarnim koncertom usmjereni su na nabavku pomagala za slijepе osobe. Tijekom cijele godine organizirati će se humanitarne akcije kako bi se što više sredstava prikupilo za pomagala koja su neophodna slijepim osobama.

Organizatori: Lions klub Marjan & Lions klub Salona

### **2. Priče uspješnih sportaša**

Dana 12.12.2023. u hotelu Park u Splitu održano je predavanje "Moja borba, moj uspjeh - životne priče sportaša Županijske udruge slijepih Split" u organizaciji Lions Clubs International district 126 Hrvatska i Povjerenstva za prevenciju nasilja i očuvanje obitelji.

Druženje je započelo predstavljanjem rada i postignuća Povjerenstva u 2023. godini. Program je nastavljen predstavljanjem naših uspješnih sportaša.

Judašica Lucija pričala je o sudjelovanju na Paraolimpijskim igrama u Rio de Janeiru i Tokiju. Naša druga judašica, Jelena započela je trenirati na nagovor sestre Lucije. Trenutno se priprema za Paraolimpijske igre u Parizu. Tijekom svog školovanja suočavala se s brojnim predrasudama, ponajviše od strane učitelja i nastavnika kojima nije bilo jasno kako se osoba može našminkati ili otici vani na kavu, ali ne može prepisati tekst sa ploče u bilježnicu. Toni od malih nogu trenira plivanje u Plivački klub Cipal - Split ( PK Cipal ), dosad je osvojio brojne medalje, a formalno obrazovanje nastavio je u Zdravstvena škola Split smjer fizioterapeut.

Za kraj, prisutnima se obratio trener Jure Benić iz Plivačkog kluba Cipal te predstavio rad njihovog kluba. Klub okuplja plivače sa svim oblicima tjelesnog invaliditeta i poteškoća u razvoju, a individualni treninzi prilagođeni su potrebama djece.

### **3. Humanitarni buvljak u organizaciji LC Marjan**

4. Božićni buvljak u organizaciji Lions Cluba Marjan održan je 09. i 10.

12.2023. u Poliklinici Uglešić!!!

U ovo predblagdansko vrijeme pokušali smo "Dočarati oku nevidljivo" i nastaviti prikupljati sredstva za pomagala koja će slijepim osobama omogućiti jednostavniju svakodnevnu komunikaciju. Buvljak je organiziran u prekrasnom ambijentu, s predivnim ljudima te je bio jako uspješan. Sredstva će biti utrošena za članove Županijske udruge slijepih Split, odnosno za kupnju pomagala namijenjenih za slijepе osobe.

### **12.4. Donacija Splitsko-dalmatinske županije**

Na poziv župana Splitsko-dalmatinske županije Blaženka Bobana, predstavnici Županijske udruge slijepih Split odazvali su se i primili nagradu u iznosu od

1400 eura. Župan svake godine u prosincu nagrađuje udruge koje svojim radom pomažu ranjivim skupinama društva, među njima našla se i naša udruga.

### **12.5. BOŽIČNO SELO 23.12.2023.**

Vlasnik Božićnog sela izrazio je želju da se organizira događanje humanitarnog karaktera. Sva sredstva prikupljena od kupovine lutrije namijenjena su udruzi u svrhu obnove prostora udruge. Održana je bogata tombola, svirka poznatih pjevača (GRUPA VIVA, KLAPE MARJANKE i NENAD VETMA), voditeljica programa je bila Edita Lučić Jelić, druženje s Djedom i Grinchom te puno dobre zabave.

Organizirani su autobusi koji u 16.30 sati kretali sa Turske kule sa stajanjem na Širini u Solinu, a s povratkom u 19.30 sati. Ovaj događaj je organiziran u svrhu prikupljanja sredstava za obnovu derutnog i dotrajalog prostora udruge koji nije obnavljan 50 godina. Sredstva od Tombole će se dodijeliti udruzi.

## **13. OBILJEŽAVANJE VAŽNIH DANA ZA UDRUGU**

### **13.1. Obilježavanje Dana žena u Udrudi**

Nakon dvije godine stanke, Sekcija žena obilježila je Dan žena u prostorijama Županijske udruge slijepih Split

S početkom u 17:00 sati predstavnice Udruge Domine održale su prigodno predavanje o znamenitim ženama grada Splita o ženama koje su bile osnivačice feminističkog pokreta. Nakon završetka predavanja koje je trajalo 50 minuta, članovi su se počastili kolačima i pićem. Zahvalili smo se predstavnicama Domina na izvrsnom predavanju i što su za udrugu izdvojile dragocjeno vrijeme pred najveći dan njihove udruge.

Potom je Luka Goreta došao s harmonikom, ekipa se zabavljala uz harmoniku, pjesmu i ples. Dugo nije u Udrudi bilo tako veselo. Druženje je trajalo do 20:00 sati.

### **13.2. Obilježavanje Erasmus Days**

Županijska udruga slijepih Split kao nositelj i partner na nekoliko projekata financiranih iz Erasmus+ programa, uključila se u obilježavanje Erasmus Days 2023 od 09. do 14.10.2023. g. Tijekom tjedna posvećenog mobilnosti i jačanju vještina organiziralo se nekoliko događaja s ciljem upoznavanja šire javnosti s mogućnostima koje nudi Erasmus+ program za osobe s invaliditetom.

Naša udruga je partner na E+ projektu CSI: MART u sklopu kojeg smo tijekom lipnja organizirali pilot testiranje različitih aktivnosti za mlade osobe s oštećenjem vida. Kreativne aktivnosti osmišljene su kombiniranjem neformalnih metoda obrazovanja s mindfulness tehnikama i art terapijom prilagođenoj za osobe s invaliditetom. Sve aktivnosti bit će objedinjene u priručniku na engleskom, hrvatskom, grčkom i talijanskom jeziku. Priručnik će biti objavljen kao e-knjiga i u audio formatu na web stranici projekta.

Ove jeseni 7. godinu zaredom su se održali ErasmusDays - prigodna godišnja manifestacija kojom se u cijelom svijetu istovremeno obilježava uspjeh programa Erasmus+!

Po prvi puta ove godine obilježavanje ErasmusDays2023 trajalo je 6 dana, a mi smo organizirali 2 događaja s kojima smo promovirali 2 Erasmus+ projekta koja trenutno provodimo.

Aktualni projekti:

**1. projekt KISS: Intro 2AT 4 VIPs**

Organizirali smo konferenciju za medije za novi Erasmus+ projekt čiji je nositelj naša udruga. E+KA210-ADU projekt pod naslovom "Neka bude kratko i jasno: Uvod u asistivnu tehnologiju za osobe oštećena vida" provodit će se u suradnji s partnerima iz Slovenije i Španjolske od 01.10.2023. do 30.09.2025. Prvi predviđeni rezultat ovog projekta je virtualna platforma s video sadržajem o korištenju online alata i posebno osmišljenih uređaja s asistivnom tehnologijom za osobe oštećena vida. Drugi intelektualni rezultat je online priručnik posebno dizajniran i prilagođen slijepim i slabovidnim osobama koje ulaze na tržiste rada. Virtualna platforma i online priručnik tematski se dopunjaju jer osobama oštećena vida pružaju informacije o vještinama i alatima uz pomoć kojih će postati konkurentniji na tržisu rada. Nakon održene konferencije za medije, organizirali smo prvi zoom sastanak s partnerima na projektu kako bi se upoznali s vremenikom projektnih aktivnosti u 1. godini provedbe.

**2. projekt CSI: MART**

Naša udruga je partner na E+ KA210-YOU projektu CSI: MART u sklopu kojeg smo posjetili učenike OŠ Dobri u Splitu gdje smo održali interaktivnu radionicu na kojoj smo pokazali djeci kako pomoći slijepoj osobi, koja pomagala slijepu osobu koriste, kako crtaju i igraju društvene igre... Kreativne aktivnosti osmišljene na projektu, nastale su kombiniranjem neformalnih metoda obrazovanja s mindfulness tehnikama i art terapijom prilagođenoj za osobe s invaliditetom. Sve aktivnosti bit će objedinjene u priručniku na engleskom, hrvatskom, grčkom i talijanskom jeziku. Priručnik će biti objavljen kao e-knjiga i u audio formatu na web stranici projekta

Završen projekt:

TC4SEE "Transnational Cooperation For Social Exclusion Escape" bio je naš prvi E+ KA210-YOU projekt. Projekt je trajao samo godinu dana, ali u tom razdoblju organizirali smo jako puno aktivnosti koje i dalje provodimo s našim članovima, ali i videćim učenicima. Zahvaljujući E+ TC4SEE-u proširili smo asortiman društvenih igara na Metalne puzzle, Qouridor labirint, drvene puzzle, taktilno smo označili karte za igranje briškule te osmislili ukupno 20 društvenih igara prilagođenih slijepim i slabovidnim osobama, gluhim i nagluhim osobama te osobama s poteškoćama u učenju. Sve igre objedinjene su u jedinstvenom priručniku koji je objavljen na pet međunarodnih jezika: engleskom, španjolskom, hrvatskom, bugarskom i grčkom jeziku.

Ostvareni rezultati našu udrugu su uveli u svijet Erasmus+ projekata te jedva čekamo sudjelovati na novim projektima s ciljem osmišljavanja inkluzivnih i inovativnih aktivnosti za naše članove.

**13. 3. Obilježavanje Dana Bijelog štapa**

Obilježili smo Međunarodni dan bijelog štapa organiziranjem konferencije za medije dana 16.10.2023. u 11.00 sati u prostorijama udruge.

Medijima smo predstavili brojne aktivnosti za slijepu osobu na području Splitsko-dalmatinske županije koje smo pažljivo pripremili tijekom listopada. Među ostalim:

- sudjelovali smo na izletu između Tugara - Naklica - Omiša, podijelili smo 14 govornih tlakomjera,  
2 colorina,  
3 ručna elektronska povećala,  
1 govornu budilicu...  
organizirali smo prikupljanje sredstava za kupnju didaktičkih igračaka za slijepu i slabovidnu djecu, korisnike Centra Vinko Bek, ispostava Split.

#### **13.4. Obilježavanje blagdana Svetе Lucije**

Dana 13.12.2023. uz prigodni program za naše članove.

Predstavnici Lions Cluba Split uručili su nabavljena pomagala slijepim osobama povodom obilježavanja blagdana sv. Lucije, zaštitnice vida i slijepih osoba.

Za četiri slike osobe osigurana su sljedeća pomagala: 2x elektronsko ručno povećalo, 1x laptop i 1x zvučni reproduktor. Pomagala su nabavljena zahvaljujući suradnji Lions Klub Split, glumice Ecija Ojdanic i teatra Moruzgva. U lipnju ove godine u Splitu je održana humanitarna predstava "Vla Vla Vlajland". Sav prihod od ulaznica usmjeren je upravo onima koji svijet što nas okružuje ne mogu vidjeti ni doživiti u svojoj punoći, a blagdan sv. Lucije bio je prilika da se zajedno prisjetimo najranjivijih članova našeg društva. Hvala predsjednici Gorani Roso i članovima Lions Cluba Split na predivnoj inicijativi! Nakon prigodnog druženja i naslikavanja za medije, članovi udruge su se zaputili prema splitskoj katedrali, gdje su prisustvovali svetoj misi, posjetili kriptu katedrale i zapalili svjeće ispred kripte.

#### **13.5. Blagdansko druženje u prostorijama udruge**

U organizaciji udruge održano je druženje članova povodom nadolazećih blagdana. U prostorijama udruge se čula glazba i smijeh, uz dobru hranu i društvo članovi su se podružili i samim time oprostili se do nove godine. Velikim dijelom članova ovo je jedini izlazak iz kuće i prilika da se podruže sa drugim ljudima.

### **14. EDUKACIJE O ŽIVOTU SLIJEPIH OSOBA ZA ŠIRU JAVNOST**

#### **14.1. Edukacija o životu slijepih osoba.**

Na poziv turističke zajednice grada Splita predstavnici Udruge Ivana Mitar i Ivan Tokić sudjelovali su na Konferenciji Turizam u fokusu u sklopu sajma GAST. Na edukaciji predstavnici udruge su objasnili kako se pravilno ophoditi sa slijepom osobom kada je sretnete u prometu ili kada je slijepoj osobi potrebna pomoć prolaznika ili usluga turističkih djelatnika. Edukacija je odlično prošla te je publika istu ocijenila korisnom i zanimljivom.

#### **14.2. Predavanje u sklopu SEEME projekta**

Kako pristupiti slijepoj osobi u kriznoj situaciji?

U sklopu projekta SEE ME - Sigurni i jednaki u hitnim situacijama, tim Udruge slijepih Split upoznao je pripadnike operativnih snaga o pristupu i pomoći slijepim osobama u kriznim situacijama.

Tijekom interaktivne radionice, sudionicima su podijeljene simulacijske naočale kako bi na neki način mogli doživjeti sljepoću. Kako sve ne bi ostalo samo na teoriji, pobrinuli su se naši predavači koji su okupljenima pokazali kako ispravno voditi slijepu osobu. Predavači iz naše udruge su osmislili i uprizorili 2 krizna scenarija kako bi sudionicima omogućili uvid u reakcije i način pružanja potrebne pomoći slijepoj osobi. Oba primjera odnose se na scenarij evakuacije slijepе osobe iz po život opasnih situacija.

#### **14.3. Predavanje na Ekonomskom fakultetu u Splitu**

Na poziv profesora Želimira Dulčića koji je ujedno i mentor na projektu SP-DKU, studentima Ekonomskog fakulteta u Splitu, predstavnici Županijske udruge slijepih Split održali su predavanje o životu slijepih osoba. Na predavanju je sudjelovala i studentica koja polaze stručnu praksu unutar kolegija SP-DKU kojeg provodi udruga. Predstavnici udruge, studentima su pokazali kako slijepе osobe žive, obrazuju se i rade. Imali su priliku isprobati i simulacijske naočale koje simuliraju različite vrste sljepoće kako bi istu mogli i razumijeti. Predavanje je bilo korisno za studente.

#### **14.4 Predavanje u Dječjem domu Maestral**

S djecom je najljepše raditi, znatiželjna su, puna pitanja i otvorenog srca. Na poziv ravnateljice Dječjeg doma Maestral, predstavnici Županijske udruge slijepih Split štićenicima doma održali su predavanje o životu slijepih osoba. Razgovaralo se o tome kako slijepе osobe žive, rade i obrazuju se. Kako pomoći slijepoj osobi ukoliko je sretnu na ulici još mnogo, mnogo toga. Udruga je djeci poklonila slatkiše. Djeca su udruzi poklonila svoje crteže, široke osmjehe dobrodošlice i svoju pozornost.

Bilo je predivno raditi sa tom divnom djecom. Na kraju druženja zaključili smo da svi imamo svoje teškoće s kojima se moramo naučiti živjeti. Uskoro ćemo se ponovno družiti.

#### **14.5. Predavanje u Osnovnoj školi Filipa Lukasa u Kaštelima**

Posjetili smo Osnovnu školu Filipa Lukasa u Kaštel Starom dana 27.11.2023. Učenicima nižih i viših razreda OŠ održali smo interaktivno predavanje o životu i školovanju slijepih osoba. Predavanje je održano na način da su djeca aktivno sudjelovala u istom. Uz pomoć simulacijskih naočala djeca su naučila što je sljepoća, vrste i stupnjeve sljepoće i slabovidnosti. Imala su priliku vidjeti koja sve pomagala slijepе osobe koriste za vrijeme školovanja i u svakodnevnom životu. I što je najvažnije naučili su kako pristupiti slijepoj osobi, kako s njom komunicirati i pomoći joj ukoliko joj je pomoć potrebna.

#### **14.6. Predavanje u osnovnoj školi Pujanke**

Posjetili smo Osnovnu školu Pujanke u Splitu dana 18.12.2023. Učenicima nižih i viših razreda OŠ održali smo interaktivno predavanje o životu i školovanju slijepih osoba. Predavanje je održano na način da su djeca aktivno sudjelovala u istom. Uz pomoć simulacijskih naočala djeca su naučila što je sljepoća, vrste i stupnjeve sljepoće i slabovidnosti. Imala su priliku vidjeti koja sve pomagala slijepе osobe koriste za vrijeme školovanja i u svakodnevnom životu. I što je najvažnije naučili su kako pristupiti slijepoj osobi, kako s njom komunicirati i pomoći joj ukoliko joj je pomoć potrebna.

## **15. SURADNJE I PARTNERSTVA**

### **15.1. Partnerstvo s članovima Lions kluba Marjan i Lions kluba Salona**

Na Bačvicama sudjelovali smo na okruglom stolu s predstavnicima najveće svjetske humanitarne organizacije Lions.

Lionsi su nas pozvali na svoje okupljanje zato što smo mi ti za koje će ovu godinu prikupljati finansijska sredstva koja će biti utrošena za pomagala za naše članove. Na okruglom stolu, tema je bila kako pomoći slijepim osobama u svakodnevnom životu; pričalo se o svrsi pomagala, zašto su ona potrebna i zašto smo baš odabrali pomagala za slijepu da budu glavni dio akcije Lions kluba Marjan.

Sudjelovali su Ivana, Nena i Ivan, predstavnici Županijske udruge slijepih Split na okruglom stolu sa članovima Lions kluba Marjan & Lions kluba Salona.

### **15.2. Partnerstvo s Centrom za odgoj i obrazovanje Vinko Bek**

Udruga od samih početaka surađuje s Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ iz Zagreba. Suradnja se odnosi na upućivanje slijepih osoba na rehabilitaciju. Radi se o naknadno oslijepljelim odraslim osobama kojima je nužna psihosocijalna rehabilitacija kako bi bili što samostalniji. Isto tako udruga i slijepi učenike upućuje na školovanje u njihovu ustanovu. Redovitim kontaktom udruga i Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ izmjenjuju iskustva te se ujedno i savjetuju.

Slijepim i slabovidnim učenicima su neophodne prilagođene knjige na brajici i uvećanom tisku. Jedini način da im se to omogući je pisanje projekata. Tako se udruga javlja na raspisane javne natječaje za prilagodbu literature za slijepu i slabovidnu učenike. Udruga se javlja kao prijavitelj, a Centar kao partner. Centar je taj koji vrši prilagodbu literature dok udruga obavlja administrativne i druge poslove kao što je pisanje izvještaja. U 2023. godini u suradnji s Centrom „Vinko Bek“ provedena su 4 projekta za prilagodbu literature za slijepu i slabovidnu učenike.

### **15.3. Partnerstvo s Centrom za socijalnu skrb**

Udruga svakodnevno surađuje s Centrom za socijalnu skrb. Često Centar osobe koje im se obrate upućuje da se učlane u udrugu ili udruga slijepu osobe šalje na Centar u svrhu ostvarivanja njihovih prava. Ugovorenou partnerstvo udruga ima s Centrom na projektima Zaželi. Uloga Centra je da odobri korisnike koji smiju koristiti uslugu gerontodomaćice. Predlaže i osobe kojima je pomoći u kući neophodna, a trenutno je nemaju po drugoj osnovi. Suradnja je odlična te će Centar biti partner na drugim projektima. U procesu ostvarivanja prava na uslugu osobne asistencije videći pratitelj, suradnja sa Centrom je bila neprocjenjiva i uzajamna.

### **15.4. Partnerstva s lokalnom i regionalnom samoupravom**

Udruga se javlja na sve natječaje raspisane od strane lokalne i regionalne samouprave. Tako je u sklopu projektnog financiranja udruga u 2023. godini

potpisala partnerstva sa: gradom Splitom, Trogirom, Kaštelima, Sinjom, Makarskom, Splitsko-dalmatinskom županijom i druga mala partnerstva potpisana s drugim udrugama. Udruga odlično surađuje i s Hrvatskim savezom slijepih na raznim projektima i prilikom utjecaja na promjene zakonskih okvira. Udruga surađuje i s drugim udrugama osoba s invaliditetom i drugim pravnim osobama.

## 16. SLUŽBENA PUTOVANJA

### 16.1. Službeno putovanje u sklopu Erasmus+ projekta

Zaposlenica Renata Busatto oputovala je u Grčku na sastanak sa partnerima u sklopu projekta CSI MART. Domaćin je bila organizacija iz Grčke Prosvasis. Kao nositelj projekta sudjelovala je i organizacija iz Italije Ondamind.eu. Na sastancima se govorilo o projektnim aktivnostima, njihovom tijeku, testiranju i raspodjeli aktivnosti među partnerima. Dogovoren je tijek dalnjeg rada i popis aktivnosti koje će se provoditi u narednom razdoblju.

### 16.2. Mreža slijepih žena u Premanturi

Mreža slijepih žena Premantura 2023!

Članice naše udruge sudjelovale su na edukacijsko-rehabilitacijskom treningu za žene s oštećenjem vida koji se održavao u organizaciji Hrvatskog saveza slijepih. Edukacija se odvijala 4 dana. Provedene su različite aktivnosti prilagođene slijepim ženama. Jedna od edukacije je bila proces izrade samoodrživog biljnog terarija u staklenim posudama.

Cilj okupljanja polaznica iz cijele Hrvatske je razmjena iskustva i znanja među aktivnim slijepim ženama u lokalnim udrugama, kako bi novo stečenim znanjima obogatile programe svojih sekcija i potaknule što više slijepih žena da sudjeluju u njihovim aktivnostima.

Sudjelovanje naših triju članica sufinancirano je iz programa "Socijalna integracija slijepih u Gradu Split II", financiranog na temelju Javnog natječaja Grad Split za prijavu projekata udruga iz područja socijalne skrbi, zdravstvene zaštite i demografije u okviru raspoloživih sredstava za 2023. godinu.

### 16.3. Službeni put u Zagreb

Sudjelovali smo na dvodnevnoj Konferenciji Hrvatskog saveza slijepih, koja se održala 20. i 21. Listopada u Zagrebu u hotelu Laguna. Predstavnici udruge bili su delegat Ivan Tokić i zaposlenice Ivana Mitar, Nena Bulaja i Renata Busatto.

Na samom početku Konferencije održana je 4. tematska sjednica Skupštine Hrvatskog saveza slijepih. U sklopu Konferencije organizirana je edukacija za upravljačka i operativna tijela temeljnih udruga Članica. Konferencija je obuhvatila i edukaciju u području strateškog planiranja, a u skladu s potrebama izrade novih strateških planova za sljedeće razdoblje. Edukaciju je vodio Mladen Majetić, konzultant za razvoj s iskustvom rada u planiranju i upravljanju projekata u civilnom sektoru.

Drugog dana konferencije bilo je riječi o Zakonu o osobnoj asistenciji i provedbenim propisima. Konferencija je završena u subotu u 13.30 sati. U sklopu dvodnevног druženja organiziran je obilazak izložbe "Dramskog studija slijepih i slabovidnih" povodom obilježavanja 75 - godišnjice postojanja u Muzeju Grada Zagreba.

#### **16.4. Put pod noge do Zadra!**

Pozvani smo da uveličamo 70. obljetnicu osnivanja Udruge Slijepih Zadarske Županije i zajedno proslavimo ovaj važan dan. Za dugogodišnju pomoć i suradnju, uručena nam je Zahvalnica.

U Splitu 25. ožujka 2024. godine

Predsjednik  
Županijske udruge slijepih Split  
Ivan Tokić



